

УДК 911.1

Заставецька О. В. д.г.н., проф., Дударчук К. Д., к.г.н.

Тернопільський національний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка,
Україна

ГЕОГРАФО-ТУРИСТИЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

Zastavetska O.V., Dr., Prof., Dudarchuk K.D., Ph.D.

GEOGRAPHIC AND TOURIST POSITION OF TERNOPIL REGION AS A FACTOR OF TOURISM DEVELOPMENT

Одним із важливих чинників, які впливають на розвиток туризму у регіоні, є його географічне положення. Виходячи із визначення даного поняття, воно є «просторовим (у межах земної поверхні) відношенням певного об'єкту... до географічних данностей, що лежать поза ним і мають чи можуть мати на нього суттєвий вплив» [4, с. 174], можемо визначити географо-туристичне положення як відношення регіону до туристичних данностей, що впливають на його розвиток. Таке положення, як і географічне загалом, відображає позиційність об'єкта та його відношення до інших об'єктів та їх територіальних систем (у даному випадку - рекреаційних).

Тернопільська область має зручне географо-туристичне положення як на мікро-, так і на макрорівнях. Незважаючи на відносно невеликі розміри території (13,8 тис.км², або 2,3% території держави), регіон має велику видову різноманітність туристичних ресурсів, освоєнню яких сприяє його географо-туристичне положення. Його основні риси:

1) близькість державного кордону України з країнами ЄС – Польщею (190 км), Словаччиною (359 км), Румунією (345 км), Угорщиною (658 км) та незначною відстанню до інших країн (Німеччини (1067 км), Австрії (932 км), Чехії (1004 км) та ін.) робить можливим вкладання іноземних інвестицій у туризм, розвиток міжнародних туристичних потоків між цими країнами та регіоном;

2) знаходження регіону західній частині правобережного Лісостепу – зоні інтенсивного сільськогосподарського освоєння з сприятливим помірно-континентальним кліматом та густою гідро мережею сприяє розвитку відпочинкового та сільського зеленого та інших видів туризму;

3) розташування області у Подільській рекреаційній зоні з потужним туристичним потенціалом (мінеральні води, лікувальні грязі, ліси, гідромережа, історико-культурні та ландшафтні ресурси) є важливою умовою розвитку пізнавального, оздоровчо-відпочинкового, сентиментального, спортивного, фестивального, екологічного та аграрного сільського туризму тощо;

4) близькість до Карпатського рекреаційного регіону та добре сполучення із Причорноморським регіоном робить можливими інтенсивні турпотоки із області до них впродовж всього року;

5) висока контактність території області завдяки межуванню з областями – Хмельницькою, Рівненською, Львівською, Івано-Франківською, Чернівецькою, а також зручне транспортно-географічне положення (на залізниці та автошляхах «Київ - Львів», «Київ - Чернівці») сприяють формуванню потужних туристичних потоків між Тернопільською та іншими областями України; цьому сприяє регулярне транспортне сполучення між Тернополем та між всіма обласними центрами;

6) знаходження області у регіоні із сприятливою екологічною ситуацією (один із

найменш забруднених у країні) є важливим чинником розміщення закладів відпочинку, передусім дитячого, розвитку всіх інших видів туризму;

7) знаходження області у високо освоєному, густозаселеному регіоні є важливою умовою високого попиту на туристичні послуги і необхідністю їх задоволення, водночас, низький рівень урбанізації території є певним стримуючим чинником розвитку туризму;

8) тривале знаходження регіону і його частин у складі різних держав (Польщі, Австро-Угорщини, Росії) наклало відбиток на історико-культурні особливості розселення людей, їх господарську діяльність, культуру тощо. А через них – на історико-культурні ресурси, що є основою формування пізнавального, сентиментального, етнографічного, родієвого та інших видів туризму;

9) віддаленість території області від зони АТО – місць проходження воєнних дій, є важливим чинником розвитку оздоровчо-відпочинкового туризму, особливо для воїнів, яким необхідна реабілітація після поранень та хвороб.

Незважаючи на значну віддаленість регіону від столиці держави – міста Київ (468 км), його географо-туристичне положення не можна вважати периферійним. Через велику кількість (п'ять) сусідів першого порядку, а також через добре транспортне сполучення області із сусідніми областями та багатьма обласними центрами (Дніпропетровськ, Вінниця, Ужгород, Луцьк, Запоріжжя, Херсон, Одеса та ін.), курортними центрами (Хмільник, Трускавець, Моршин, Сатанів та ін.). Це дозволяє підтримувати тісні туристичні зв'язки зі східним та південним регіонами країни.

Розташування території області на важливих транспортних шляхах, а також центральне положення її обласного центру сприяють розвитку внутрішньо обласних туристичних зв'язків.

Таке положення дозволяє підтримувати тісні зв'язки із східною та південною частинами України, безпосередньо з сусідніми областями та країнами Європи.

Перелік посилань

1. Заїкіна О. О. Аналіз стану туристської галузі України : реалії та проблеми інвестування // Наукові записки КУТЕП. Щорічник. – 2002. – Вип. 2. – С. 151–160.
2. Смалъ І. В. Туризм як форма господарського освоєння депресивних регіонів // Географія. Економіка. Туризм : Регіональні студії : зб. наук. праць / [за ред. І. В. Смалъ]. – Ніжин : Тов „Аспект-Поліграф”, 2007. – С. 277–285.
3. Хільчевська І. Г. Соціокультурні та екологічні аспекти туризму в контексті сталого розвитку України / І. Г. Хільчевська, Р. В. Хільчевський // II Міжнародний конгрес : Інформатизація рекреаційної та туристичної діяльності (23-28 травня 2000 р., Трускавець). Трускавець, 2000. – Т.2. – С. 149–150.
4. Шаблій О. І. Основи загальної суспільної географії / О. І. Шаблій. – Л : Видавн. центр ЛНУ, 2003. – 444 с.